

**Píseň: EZ649 – V tobě radost + modlitba; Oddíl
k výkladu: Zj 3, 1-6**

Milí,

na posledním setkání jsme zakončili Zj 2 dopisem do Thyatir. Jde o *nejdelší* ze všech dopisů ve Zj – ačkoli Thyatiry byly vlastně bezvýznamným městečkem. Autor chválil jejich skutky lásky a víry (!) – tedy nikoli nějakého „aktivismu.“ Nýbrž vykonávání podstaty a cíle křesťanské, biblické víry! Také proto chválil, že *takových* skutků přibývalo.

I tento sbor pak slyšel kritiku – v obrazu starozákonní Jezábel, nepřítelkyně proroka Eliáše. Totiž že takovou svůdkyni, nepřítel až „antikristovského“ mezi sebou sbor trpěl. I její následovníky – „děti.“

I v tom pak opět Bible překvapila – i této ženě zcela protikladné k Bibli byla nabídnuta milost času k pokání. I jejím následovníkům. Ale pokud nebyl využit, tak přišla stejná spravedlnost jako na kohokoli jiného.

Tak i ostatním bylo zopakováno již prastaré *starozákonní* břemeno: Držet se pevně biblického učení.

Sardy

Sardy naopak byly velmi významným městem – bohatstvím i vlivem na úrovni Efezu. Byly proslulé velkým množstvím zlata. A vykopávky odhalily obrovskou synagogu ve městě pro cca 1000 účastníků. Židé pak byli také v městské radě. Ale o křesťanech v Sardech mimo Zj. nevíme nic. Možná pochopitelně, vzhledem k hned první větě dopisu?

Křesťané v Sardách

Tentokrát je Boží Syn identifikován jako držitel sedmi duchů a hvězd – opět tedy podle Zj 1. Tedy i tento „již mrtvý“ sbor pořád patří do Kristovy ruky – pořád ho ještě pevně drží.

A opět, když jsme v bohatém a významném městě, je sbor hlavně *kritizován* (srv. Efez, Laodikeu atd.).

A to velmi drsně: Jsou již jakoby mrtví, ačkoli formálně ještě ne. Nápadná je formulace jako vystřižená z Jk: Víra bez skutků je mrtvá. Však i zde jsou souzeny *skutky* sardských křesťanů. Ne jejich pocity, myšlenky, záměry, plány, že něco „mysleli dobře“ apod. Nýbrž *skutky*. Jako v celé Bibli.

Které byly takového druhu, že kdyby ten sbor zmizel, tak by si toho vlastně nikdo nijak nepovšiml (srv. kritiku laodikejských!).

Přesto (proto?) slyší i oni pozvání k *obrácení*, k metanoie, k pokání – ke změně *sebe*. Nikoli však dodnes zneužívané „probud' se“ a různá „probuzenecká“ a woke hnutí, nýbrž dosl. „*staň se bdělým*.“ Tj. opět tradiční staro- i novozákonní příkaz!

Tj. nejde o spánek, nýbrž o *nedávání pozor*. O nepozornost. O nehlídání, nestřežení sebe ani ostatních („ať si každý věří, dělá, co chce!“).

Také proto na ně Kristus „přijde jako zloděj.“ Protože zloděj si vždy vybere toho, kdo nedává pozor. Takového pak snadno zaskočí, překvapí, okrade, zneužije – bdělého a na stráží a „na pozor“ se okrást ani nepokusí.

Druhý příkaz

Je něco *ustanovit*, podpořit, posilnit (ř. stéridzó). A to má učinit vůči tomu, *co je na vymření*. Co už je v podstatě zdechlé. Opět tedy zcela nediplomaticky, bez rukaviček – zato upřímně. A tak bez možnosti mylného porozumění a víry, že „ono je to vlastně ještě dobré.“ Není, je to chcíplé.

A co je ono „to“ chcíplé? Asi nepřekvapuje, že jsou to opět *skutky*, činy, jednání. On si totiž může pindat a cítit a myslet kdo chce, co chce. Ale kdo tedy *udělá* tu práci? Zejm. když už je sbor na vymření?

Srv. se současnou rétorikou ČCE: Církev má prý velkou budoucnost. Církev je skvělá, úžasná, živá. Všechno bude dobré. Bůh nás má rád. Proč by tedy v takové situaci někdo pracoval,

namáhal se – činil *křesťanské* skutky? Ono to přece nějak „samo“ bude dobré od sebe!

O to nápadněji, že dosl. závěr v. 2 zní: „Neshledal jsem tvé skutky *plné* před Bohem.“ Tedy opět neřeší *vnější* situaci (a my dnes – osobně, církevně?), řeší *vnitřní* situaci sboru, křesťanů, „Kristových věrných.“ A jednoznačně a prostě dochází k závěru, že z Božího pohledu si za svou situaci mohou sami. Ačkoli oni samotní si třeba nastokrát myslí, cítí, říkají něco jiného. Opět je snad zřejmé, odkud se bere *trvalá* aktuálnost Božího zjevení!

Tamním křesťanům tedy opět něco zásadního chybělo – srv. Efez, Laodikeu. Neplnili, co měli – jak by přece cokoli dobrého mohla přinést *neúplná* práce? Nebývá často dokonce na obtíž a problémem – protože někdo jiný ji musí předělat, dodělat, učinit z ní užitečnou?

Pozvání

I na to však navazuje pozvání – způsob, metoda, princip „jak na to:“ Vzpomeň si! Navrať se! Zreformuj se – podle příkladu předchozích! Tedy opět je cestou *návrat* – k Bohu, Kristu, příkladu předchozích křesťanů. A *není* cestou vymyšlení nového, hledání nového nebo následování trendů.

O to geniálnější pak je tento způsob (kromě osvědčenosti již starozákonního lidu i pozdější reforemací), že jde o něco, co již znají: Vždyť potřebné a správné a dobré *již slyšeli!* Jen to teď musejí dělat, Zachovávat – tj. vytrvale.

A samozřejmě, uprostřed takto starozákonních rad, také: *Čiň pokání.* Tedy obrať se. Zásadně se změň. *Odvrát' se pryč* od dosavadního, a *přivrať* se k jinému – Božímu slovu. Návratem k němu.

Trest

Ne-li, pak přijde zcela stejně starozákonně: Vlítnu na tebe. Nečekane jako zloděj. Což je vlastně úsměvné: To může být výhrůžka *jen* v případě, že příchod Krista *nevyhlížíme.* Netěšíme se na něj. Protože s jeho příchodem přijde Poslední

soud. Tak se ukazuje, co že to také sardským křesťanům chybělo – poslušnost, podřízenost Kristu. Jeho vyhlížení. Vyhlížení *Jeho* soudu. Příchodu.

A jak aktuální i to dodnes je. Kdo z evangelíků počítá s Kristovým příchodem – jako zloděje? Kdo ho vyhlíží? A kolik lidí uvnitř i vně církve naopak spoléhá na to, že Kristus *nepřijde*? Pak si přece můžeme dělat, co chceme!

Překvapení

V. 4 pak ukazuje opačnou situaci než např. v Thyatirech. Tam šlo o Jezábel a malou skupinku následovníků – zde je to naopak. Je jen *malá hrstečka* v Sardách, kteří se „nepotřísnilo.“ Dosl. „několik *jmen* svůj šat nepotřísnilo.“

Většina se tedy potřísnila, zaprodala. Je *nehodna* chodit s Kristem v bílém rouchu – tedy v rouchu odpuštění, nového života i *mučednictví*. Tedy: *Nepodlehli* hříchu. Nedali na své, dobové, místní. Ani na Jezábely, Nikolaity ani podobné.

Naopak *zachovávali Boží slovo*. Činili pokání. Rozpomínali se na Boží slovo – a jednali podle něj. A *očekávali Krista* – hebr. mašijacha. Opět tradiční všebiblické hodnoty.

Jak překvapivě malé nároky stále znovu Bůh vznáší na člověka. A jak ani takovým lidé ani *nechtějí* dostat. Mnohem raději se cele zaprodávají tělem i duší do nejrůznějších otroctví a zel. Smrti, nesmyslu, zbytečnosti, poroučení ostatním...

Závěr

Přesto je opět nabídnuto *Boží vítězství všem*. Pokud budou jednat a žít jako Kristus, Bůh, praotci, proroci, apoštolové... Tj. budou činit pokání. Tak budou moci přijmout stejné „bělostné roucho“ jako ti, kteří ho ani nepotřísnilo.

Mohou být *nevymazáni* z Boží knihy života. Ačkoli v tuto chvíli je situace opačná – bude následovat jejich *vymazání*. Tedy jak jejich výmaz z Božího života – trvajících smrtí. Tak i výmaz *jejich života* – zbude jen vše ostatní než život.

A zrovna v *takovém* sboru pak jde Kristus skrze Jana ještě dál: Kristus dosl. *vyzná* jejich jméno před Otcem (srv. v. 4). Zřejmě tedy také v tom byl problém také sardských křesťanů: Nevyznávali. A už vůbec ne *Kristovo* jméno (v. 4!). Natožpak svými *skutky*.

Tak proč by Kristus odpověděl jiným jednáním? Srv. také evangelijní: A kdy jsme tě potkali a nedali/dali jsme ti napít atd.? Nebo: Komu jakou měrou měříte, takovou Bůh naměří vám – a ještě přidá.

Ale když se člověk obrátí, je Bůh i Kristus připraven se nás plně zastat před Božím soudem. Pro věčný život. Vyznat nás do něj našim jménem.

Píseň: EZ691 – Tak málo přímých cest + **modlitba Páně**
Rozhovor